

Ένα σκίτσο του Λιστ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

ΤΟ ΑΙΣΩΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΡΟΛΙΝΑΣ ΝΤΕ ΣΑΙΝ ΚΡΙΚ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΡΑΝΤΣ ΛΙΣΤ

Η νεανική ζωή του Λιστ. Η πρώτης δεξιές της δεξής. Στο Παρίσι. Πώς γνωρίστηκε με την Άγγελη Καρολίνα ντε Σαιν Κρικ. Στο σπίτι της μικρής μεθερίας του. Η καλύτερη μητέρα της αγαπημένης του μουσουργού. Οι δύο νέοι αγαπιούνται παράφορα. Ο δάσκαλος της κ. ντε Σαιν Κρικ. Η σκληρότης του πατέρα της Καρολίνας. Η απελπισία του Λιστ. Μετά δεκαεξή χρόνια, κτλ.

Ολόκληρη η ζωή του Φραντς Λιστ, του μεγάλου Λάστρομαζου συνθέτου, στάθηκε ένα ερωτικό παιχνίδι. Ο άνθρωπος αυτός, που πέθανε σαν ένα μετέωρο αστραχίζοντα λίκνωση από τον οργάνο της μουσικής τέχνης, κατείχε όσο κανένας άλλος το δάμα να ξηρή να μιλάει στη γυναίκα του. Απ' όλες όμως τις γυναίκες, που ερωτεύθηκε στη ζωή του ο Λιστ, μια μονάχα του έμεινε πιστή ως την τελευταία της πνοή, μια μονάχα του δόρασε την ψυχή σ' όλο τον τόν βίο, με την ανάμνηση του φλογερού αισθηματός της.

Και αυτή ήταν η Καρολίνα ντε Σαιν Κρικ — η πρώτη αγάπη του μουσουργού.

Η Καρολίνα ήταν δεκαεπτά ετών όταν γνώρισε στο Παρίσι τον Λιστ. Ο Φραντς ήταν τότε ένα παλλκράμι δεκάξη χρόνων, πανύψηλος, αδύνατος σαν πενιχλός γάτος, με πρόσφορο μακαρούλι, με μεγάλο ντεπλο, από το οποίο έπεγταν ανυπόστατες πούλιες μαλλιών, και με μάτια εξασρασιζώματα, μάτια γεμάτα μυστήριο...

Παρ' όλη τη νεαρή ηλικία του, ο Φραντς ήταν χωρίς διάσημος. Η συναισθητική του έδωσε στη Βιέννη και στο Λονδίνο, ο θαυμασμός που ξεδιπλώσαν γι' αυτόν καλλιτέχνη μεγάλοι και σεβαστοί, όπως ο Ροσσίνι και ο Τσέρκι — και πρό παντός ο αντεροβόλητος Μπετόβεν — τον είχαν πειρά επιβάλει στη συνείδηση του κοινού σαν ένα δεύτερο Μόσαρτ. Όταν λοιπόν, ο Λιστ, συγχίζοντας τη φθιαστική πορεία του, έφτασε στο Παρίσι, του έκαναν αποθεωτική υποδοχή. Όλα τα σιμόνια ανόητων ανώμας γι' αυτόν. Η δούκισσα Ντε Μπερνού και ο δούξ της Ουλεάνης οργάνωσαν πρώτοι δεξιώσεις προς τωιν του μικρού, αλλά μεγάλου μουσικού, και όλες η κριτές της Αδής του θεωρησαν υποχρέωσή τους να προσλάβουν τον Λιστ για να διδάξει μουσική στις κόρες τους...

Μιά απ' τις πρώτες που ζήτησαν από τον καλλιτέχνη αυτή τη μεγάλη χάρι, ήταν και η κούρια Ντε Σαιν Κρικ, σύζυγος του ιστοργού του Έμποριου και μητέρα μιας τρισαχαιτονένης κόρης, της Καρολίνας.

Και ο Φραντς Λιστ, ο οποίος είχε τότε μεγάλες χρηματικές ανάγκες — απ' ενός ήταν πεισιπύς και απ' άλλου έπρεπε να φροντίει για τη συντηρηση της οικογενείας του — δέχτηκε να τελειοποιήσει, με άδρα εννοείται άμοιβη, τη μουσική μόρφωση της όμοιας δεσποινίδος Καρολίνας ντε Σαιν Κρικ.

Την ώρασιμένη μέρα και ώρα, όταν ο Φραντς Λιστ έφτασε στο μέγαρο της κούριας Ντε Σαιν Κρικ, τον υποδέχτηκε η ίδια η οικοδέσποινα, μια γυναίκα άκριαπτη, ευγενική, με ποιητική ψυχή, αλλά εξαιρετικά καχεκτική... Έπαιξε από μια άνιατη αυθενία και η μέρες της ζωής της ήταν μετομημένες.

Η κούρια Ντε Σαιν Κρικ έβλεπε τον Φραντς να καθίσει σε μια πολυθρόνα και, πριν κανάει την κόρη της, άρχισε να συζητά με τον εκ. καθηγητή για διάφορα μουσικά ζητήματα. Ο Λιστ αποδοκίμασε σ' όλα τα ερωτηματά της με τέτοια ετοιμότητα, ώστε η οικοδέσποινα τον έξεπλησε και ως κοινωνικό άνθρωπο.

Σε λίγο, μπηκε στο σαλόνι και η Καρολίνα, δειλά και μαζεμένη, με χορημώλια μάτια — όπως έπρεπε να κάνει κάθε καλοαναθεωρημένο κούρια που βούληται για πρώτη φορά παρός σ' ένα ξένο κούριο. Ο Λιστ την κούτιζε με άνοποζοτο θαυμασμό. Η Καρολίνα ήταν άδυνατη, λεπτοκαμωμένη, με κατάξανθα μαλλιά, με λαμύ κένο, με κνίσιες άμοιωνέξες.

Τα βλέμματα τους συναντήθηκαν. Κι' απ' τη στιγμή εκείνη η Καρολίνα άνηξε στον Φραντς, για όλη τη τη ζωή. Από το ποιο κούιας μάθμα, οι δύο νέοι, οι οποίοι δεν είχαν ενοδηλώσει ακόμα τ' αμοιαιτα αισθηματά τους, ξεπέρασαν τα στενά όρια της εδιδασκαλίας και άρχισαν να συζητούν με άφορος για διάφορα ζητήματα που τους απασχολούσαν — και πρό παντός, για ποήση...

Η Καρολίνα έφρασε πειρα στο μωθημα κρατώντας στα χέρια της κ' ένα τόμο πομπάνου, είτε του Λαμαρτινού, είτε του Ούγκω... Η μητέρα της δεν έβλεπε τίποτε το άποιο σ' αυτό. Δεν μπορούσε να καταλάβει τι τραγική μορφοσαν να ορίζον στην καρδιά της κόρης της σίχη φλογερού, σαν τους παρακατά :

Γιατί πλήγωσες έτσι την καρδιά μου με τα βλέμματα σου ; Ω ! χαμήλωσε, χαμήλωσε τα μάτια σου, που σκορπίζουν μια φλόγα τόσο αγνή — χαμήλωσέ τα, γιατί θα πεθάνω... Καλύτερα όμως εινε ναρθής κοντά μου... Έλα, βάλε το χέρι σου μέσα στο δικό μου και άψησέ με να σ' άγκαλιάσω,

για να περπατήσης πάνω σ' αυτό το λουλουδένιο χαλί!...

Όταν μάλιστα τους σίχους αυτούς τους άπηγγελε ένας Φραντς Λιστ, με μουσική έπρόκοση, που γυναικα δά μπορούσε ν' αντισταθή στην άκαταμάχητη γοητεία τους ; ...

Έτσι οι δύο νέοι αγαπήθηκαν ταέλλα, παράφορα. Και το αισθηματό τους από το μάντερε άξιαρα η μητέρα της νέας. Μά κατέλαβε συγχίζονος ότι τα πράγματα είχαν προχωρήσει πάρα πολύ και ότι ήταν πολύ άργα για να επέμβη άποτελεσματικά στην καρδιά των δύο ερωτευμένων...

Τι σίαι άποφάσισε τότε να κρατήσει η μητέρα ; Στάσι... άμεροληπτή ! Το άγνο αισθημα της Καρολίνας και του Φραντς είχε συγχίζονος τόσο την ερσίσητη, την ποιητική ψυχή της, και η άφοφότητα της την έκανε τόσο μαλακή και συγκαταβατική, ώστε δεν είχε τη δύναμη να διακόψει το τραγέρο αυτό ειδόλιο...

Όστόσο, μια μέρα θεοφωρε έστοχερόσσι της να ειδοποιήσει σχετικά τον άνδρα της. Ο κ. έστοργός του Έμποριου άνασώρησε περιφρονητικά τους όμοιους του :

Αποφώ πώς κάθεσα και δίνεις σημασία σε τέτοια μικροαράγματα ! έπεε στη γυναίκα του. Εινε ποτέ δυνατόν η κόρη μου, μια κούρησσα Ντε Σαιν Κρικ, να δώσει σημασία και προσοχή σ' έναν φτωχό μουσικό, που του πληρώνοντε το μάθημα λέντε φράγκα την ώρα !...

Μά ο κ. έστοργός του Έμποριου δεν είχε διόλου άδραση την προκειμένη περίπτωση. Γιατί όσο περνούσε ο καιρός, τόσο δυνάμονο το ερωτικό αισθημα μεταξύ της Καρολίνας και του Φραντς. Κι' απ' τη βραδεία που άναλλάξανε το ποτό τους φίλι, στη συνείδησή τους ερσοβόσαν πειρά η πεποθήσις ότι ήταν άρροβωσιασμένοι...

Μία μέρα, πέθανε ξαφνικά η άγγελη κούρια Ντε Σαιν Κρικ.

Ο θάνατός της δεν διέκοψε το ειδόλιο των δύο νέων. Απεναντίας, ο Φραντς άρχισε να πηγαίνει κάθε μέρα στο μέγαρο και να βλέπει ταξικά την Καρολίνα — άδιάρρο άν το πάνω έμεινε κλειστό, αφού η οικογενεία είχε πένηλος... Οι δύο ερωτευμένοι, καθισμένοι κοντά - κοντά σ' έναν καναπέ, λησιμονούσαν διάζυχο τον κόσμο, και ν' απασχολήθον μονάχα με τη δική τους εύτεχια...

Ένα άπογεματό ο Λιστ έδωσε στην Καρολίνα ένα δαχτυλίδι, φημίζοντας στο ατί της άγαπημένης του :

Το δαχτυλίδι των άρροβώνων μας !...

Η Καρολίνα κοκίνισε, χαμυέλωσε και δεν άποχρίθηκε. Μά το βλέμμα που έθοριζε στον Φραντς ομολογούσε εκείνο που δεν μπορούσαν να προσφέρουν τα χέρια της...

Άλλωμονο όμως ! Το ίδιο βράδυ ο Λιστ, γρονώντας σπύ του, βρηξε στο γραφείο του το παρακάτω γράμμα από τον πατέρα της Καρολίνας :

Άνρωρίζω, κούριε, τι αισθηματά δοκιμάζετε για την κόρη μου. Πρέπει, όστόσο, να το πάρτε άποφασί, ότι εινε άδύνατος η έννοσις σας... Και για να σας άποδειξώ πόσο σας έκτιμώ, σας πληροφορώ ότι η κόρη μου θα παντρευθί συντομωτάτα τον κούρητα Ντ' Αρτικώ. Αυτόν τον σύζυγο της διάλεξε εγώ. Χαίρετε, κούριε Λιστ !

Εινε άδύνατο να περιγραφή η λύπη και η άπελπισία των δύο ερωτευμένων νέων, όταν έμαθαν την όριστική και άμετάκλητη άπόφασί του κ. έστοργου.

Η Καρολίνα έπεσε βαρύν άρροσθη απ' τον καιμό της και κόντησε να πεθάνη. Στο διάστημα αυτό ο Λιστ, καταλαβαίνοντας ότι χωμένη θα πήγαινε κάθε προστάθειά του να μεταστή τον ίσορρομώνο κόσμο, έφυγε από το Παρίσι, με τον θάνατο στην ψυχή, χωρίς να υποσέη ν' άποχωρητήση την άγατημένη του...

Όταν η Καρολίνα σηκοθήκε από το κρεβάτι, ζήτησε να πάη να κλειστή σ' ένα μοναστήρι, αφού δεν δά μπορούσε να ένωσή με τον άνδρα που άγαπούσε. Μά ο πατέρας της την άνάγκασε στο τέλος να πάρη τον σύζυγο που της είχε διαλέξει... Κι' η Καρολίνα δέκνησε... Όστόσο, στα βάθη της καρδιάς της, έξακολουθούσε ν' αγαπάτη τον Λιστ και να τον θεωρή σύζυγό της...

Ο Φραντς και η Καρολίνα έσανσυναντήθηκαν ύστερ' από δεκάξη

Ο Λιστ με ιερατικόν ένδυμα, το όποιο φορούσε κατά τα τελευταία χρόνια της ζωής του

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝ ΚΑΙ ΣΤ' ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΑΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις, πληροφορίες, κενσομπολιό)

ΝΑ Γαλλικό κινηματογραφικό περιοδικό ρώτησε τους καλλιτέχνες του κινηματογράφου αν είναι προληπτικοί ή όχι.

«Ε, λοιπόν, είναι σχεδόν όλοι προληπτικοί και το ίδιο λογούν».

«Ελάχιστοι ανάντησαν πως δεν πιστεύουν στις προλήψεις, κι αυτόν αμφισβητείται η ειλικρίνεια».

«Η Μέγνα Λεμονιέ διαλόγησε θαρροστά πως πιστεύει σ' όλες τις προλήψεις».

«Ο Άντορ Λυζέ δεν πιστεύει στις προλήψεις. —Και απόδειξίς είναι, λέει, ότι στον πόλεμο, που έληξε ως άεροπόρος, οι συνάδελφοί μου έβρισαν πάντα σε μένα τα αεροπλάνα που είχαν όθικα 13. Έν τούτοις εγώ δεν έβριχα τίποτε».

«Ενώ πολλοί άλλοι, που απόφευγαν τον χρονοσκόπο αυτόν άσπιδό, σκοτώθηκαν. Δεν είμαι, λοιπόν, καθόλου προληπτικός. Αλλά... προτιμώ να μην καθίσουν 13 στο τραπέζι μου, άφορμή να περνώ κάτω από σκέλες κι' άλλα ίδια κατά πρώνο ξύλο ή σίδερο...»

«Ο Λουίζ Λαγκράν πιστεύει, είτε, σ' όλες τις προλήψεις».

«Ο Άλιπέρ Προζάν, αντίθετος, λέει πως δεν είναι προληπτικός, αλλά...χαίταί τις παραδόσεις και σάββατα τις προλήψεις των άλλων».

«Δεν άνάθει τρίτος ταράχος, δεν άνοείγει διατέλλω μέσα σε δουάτιω, κλπ.»

Συμπέρασμα: «Όλοι πιστεύουν, μα μερικώ ντρέποντα να το άπολογήσουν».

Στήν Αμερική, μεταξύ των έπιχειρηματιών του κινηματογράφου, έγινε ένα είδος δημογραφίας, περί του ποίου άσπιδό έποδίδε περισσότερα χημάτα, δηλαδή είναι ο περισσότερο προσοδοφόρος, όχι φυσικά για τον έαυτό του μονάχα, αλλά κυρίως για τις έπιχειρήσεις, στις όποιες δουλεύει.

Οι δέκα πρώτοι, λοιπόν, προσοδοφόροι άσπιδες είναι κατά σειράν αί έξης: Πρώτη ή Μαρία Ντρέσλερ, δεύτερος ο Γουίλ Ρόζεντ, τρίτη ή Ζανέτ Γκρήγορ και κατόπιν ή Έντι Κάντορ, ο Φούλζ Μήρρεν, ή Τζόαν Νούλσοφ, ο Κλάρε Γκράμπελ, ή Μαίη Γουέστ, ή Νόρμα Σμυρ και ή Τζόαν Κρόφορντ.

Βέβαια ο Σαζλό, ή Γεράριτο κι' ή Ντρήτριζ βγαίνουν προσοδότερα λεπτά, για τον...έαυτό τους άσπιδος.

Η Μαρία Ντρέσλερ, τέλος, ή όποια είναι και γρηά παιά, θεωρείται ως ή πιο δημοφιλής ήθοποιός του κινηματογράφου στην Αμερική.

Ο Γάλλος συγγραφέας Άλφρέ Σαβινάρ, ο συγγραφέας του θεατρικού έργου «Αίκατερίνη ή Μιζρά», που παίχτηκε και στην Αθήνα

χρόνια. Και κατά τη συνάντησι αυτή ή Καρολίνα, κυρία Ντ' Άρτιγκω πλέον, έβασε στο μουσουργό να καταλάβη ότι ή άνάγησίς του έπαινε πάντοτε ζωνηή στην καρδιά της. Και ο Λιστ άσπιδος, ο όποιος, δεν έπαινε κι' αυτός να ανιλογίζεται την Καρολίνα — άν και στο ισταζέ της γνωρίσει πολλές, πάρα πολλές, γυναίκες...— Έπινάδε με χαρά και συγκίνησι την πρώτη του άγάθη...»

Και όταν ή Καρολίνα πέθανε, ύστερ' από τριάντα χρόνια, χωρίς να αφήνι να θημάται τον Λιστ, ο μουσουργός έγραψε γι' αυτήν σ' ένα φίλο του :

«Η Καρολίνα ντ' Άρτιγκω ήταν μιά από τις πιο άγνές εκδηλώσεις της εύλογίας του Θεού σ' αυτή τη γη. Τά μαρτυρία που ύπεφερε με τόση χριστιανική έγκαρτέρησι, την έκαναν άξια να μηθι στον Παράδεισο!»

Ο Λιστ είχε δίκιο. Υπόλοιποι μεγαλύτερο μαρτύριο από του ν' άγαπάς ένα πρόσωπο πενήνια άλόκληρα χρόνια, με την κυρή βεβαιότητα ότι δεν πρόκειται να γνωρίσης ποτέ μαζί του την έρωτική εύτυχία ;

πό δύο έτών από τον θάσο Κοτοπούλη, επέβαλε μήνησι κατά του Άλεξάνδρου Κορντα, που έγραψε το σενάριο του φίλι «Αίκατερίνη της Ρωσίας», κατηγορώντας τον ότι του έλάφη την ύπόδοσι.

Ο Πέτερ Λόφ, ήθοποιος του κινηματογράφου, που βρισζεται τώρα στο Παρίσι, ζωντεί να γρηά νύκτερο, Γρηάει στο δρόμο α' ένα περιεργότατο καπέλλο. Κι' οι Παρισινώ τον βλέπουν και γελούν με την καρδιά τους.

Στο Λονδίνο αυτοκτόνησε τελευταία κάποιος, άνοίγοντας τον σωλήνα του φωταερίου στο δωμάτιό του. Πριν αυτοκτόνησει είχε πάει στον κινηματογράφο, όπου είχε μιά σσηνή αυτοκτονία κατά τον ίδιο τρόπο, παχισμένη από τον Τζών Μάτσορροφ.

Η λογογραφία, κατόπιν αυτού, άπαύρτισσε την ταινία.

Ο Ραμόν Νουάρρο κάνει τώρα περιόδια στις κυριότερες πόλεις των Ηνωμένων Πολιτειών, φεζαλιώνοντας το τελευταία φίλι που γύρισε.

Η κινηματογραφική Έταιρεία «Παρισιόντ» άγόρασε σσηνή ταφομαχία, γρησιμένη στη Μασοίτη. Πουός ξέρει σε τί έργο θα τις χρησιμοποιήσει.

Είνε γνωστό, φυσικά, ότι στα έργα που έχουν ταφομαχία, καθώς και έπιπίνοντες πησεις άεροπλάνων κλπ., τις σσηνές αυτές δεν τίς παίξουν οι πρωταγωνιστά, αλλά ειδικοί ταφομαχοί, άεροπόροι, κλπ.

Ο Ρόμπερτ Μονγκόμερι έξήτησε από την Έταιρεία τον «Μέτρο - Γκολντνιόν - Μάγερ» την άδεια να παίξη επί έξη μήνησι στο θέατρο. Λέγεται δε άσπιδος αυτούς τους έξη μήνησι παίξει από την Έταιρεία μσό μισθό.

—Όσα λεπτά κι' άν βγάξει κυνεις στον κινηματογράφο, το θέατρο είναι εκείνο, που στεροώνει τη δόξα ενός καλλιτέχνη, είτε ο Μονγκόμερι στους δημοσιογράφους.

Η Αγγλική έφημερίδες έδημοσίωσαν τελευταίως την είδησι ότι στο Λονδίνο βρισζόταν από ήμερών μιά Γάλλισ βεντέτα του κινηματογράφου, ή δις Σουζάνα Σαφραντις. Η είδησις αυτή παραξένεψε τους Γαλλικούς κινηματογραφικούς κύβλους, Σουζάνα Σαφραντις ; Δεν υπάγεται Γάλλισ βεντέτα με τέτοιο όνομα... Έξηρησώδη όμως στο τέλος ότι έπρόκειτο περί της Άνναπέλλας, ή όποια έπισκεφθη την Αγγλική πρωτεύουσα ινζώνητο.

Με την ένομαρσι αυτή έξουνολογήθη ότι ή Άνναπέλλα άραβωνιάστηκε με τον Ζάν Μιρά.

Μόλις γύρισε, μάλιστα, ή Άνναπέλλα από το Λονδίνο, έβγαλε παζ του για την Αμερική. Θα πάνε ως την Νέα Υόρκη, όπου θα γρησιουν, και ή μεν Άνναπέλλα θα πάη στο Χόλλυγουντ για να γρησιουν ένα φίλι, ο δε Ζάν Μιρά θα ζωνηι το γρηό της Αμερικής με αυτοκίνητο και σε λίγων καιρών, όσπου να τελειώσει και ή Άνναπέλλα το γρηόμα, θα περάση από το Χόλλυγουντ να την πάρη, για να έπιστρέψουν στη Γαλλία.

Στην Αγγλία ελάχιστοι ξένοι εργάζονται στον κινηματογράφο. Μόλις 38.

Η Έλισάβετ Μπέργκεν, ή μεγάλη Γερμανισ δραματική ήθοποιός, που έπαιξε στον κινηματογράφο την «Αίκατερίνη της Ρωσίας», παίξει τώρα στο θέατρον «Απόλλων» του Λονδίνου.

Η Μαρί Μπέλ, ύστερ' από το γύρισμα της ταινίας «Το Μεγάλο Παγκίνδο», βάλθηκε να μύθη να εγίνη τα χαρτιά. Φαίνεται όμως ότι δεν έκανε προόδους, γιατί γρηόρα τα βαρέθηκε και τα παράτησε.

Η Λίλιαν Χάρβεϋ κι' ο Μωρίς Σεβαλιέ στο Χόλλυγουντ